

Porządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie subregionu konińskiego.

w 1990 roku w Polsce wdrożony został pierwszy etap reformy samorządowej. Powstały samorządne gminy, zobowiązane do realizacji określonych zadań publicznych. Najważniejsze były zadania infrastrukturalne związane bezpośrednio z potrzebami mieszkańców, takie jak wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, drogi, gospodarka odpadami. Świadomość, że bez zewnętrznego wsparcia finansowego samodzielnie gminy nie udźwigną tych zobowiązań mobilizowała do zawierania porozumień międzygminnych. W 1997 roku z inicjatywy 6 miast i gmin został powołany Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny”. Jego zadaniem było przede wszystkim uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gmin, w tym wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów, likwidacja i rekultywacja gminnych składowisk i modernizacja składowiska w Koninie oraz edukacja ekologiczna. W kolejnych latach do związku przystąpiły jeszcze 4 gminy.

W 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, co stworzyło możliwość uzyskania finansowego wsparcia planowanych inicjatyw. Pomysł zbudowania instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych (spalarni odpadów) zrodził się Związku Międzygminnym w 2005 roku, a od 2006 roku rozpoczęły się pierwsze konsultacje z samorządowcami subregionu konińskiego dotyczące idei wybudowania instalacji. Związek

przygotował i złożył w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu Kartę Potencjalnego Przedsięwzięcia. Projekt obejmował budowę Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZTUOK) oraz rekultywację 14 gminnych składowisk w subregionie konińskim. Systematycznie prowadzono kolejne prace przygotowawcze, w tym dokumenty niezbędne do ubiegania się o wpisanie projektu na listę ministerialną inwestycji zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Po uzyskaniu niezbędnych decyzji, w sierpniu 2009 roku złożony został kompletny wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia z Funduszu Spójności UE. W grudniu 2010 roku eksperci UE pozytywnie zakończyli ocenę wniosku, ale losy projektu nie były jednak pewne. Z formalnego punktu widzenia jego beneficjentem nie mógł być związek komunalny. Zmiany w samorządach po wyborach w 2010 nie dawały nadziei na ponowną akceptację projektu przez gminy, które poza deklaracjami chęci uczestnictwa w projekcie obawiały się zobowiązań finansowych związanych ze współfinansowaniem tak kosztownej inwestycji. Jej wartość na tym etapie wyceniono na ponad 300 mln zł. Przełomem była decyzja samorządu konińskiego o powołaniu 6 kwietnia 2011 roku, na bazie zakładu budżetowego Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100 % udziałem miasta Konin, które aportem wniosło do spółki blisko 40 milionowy majątek dotychczasowego zakładu. Do spółki kolejno przystąpiły również pozostałe samorządy gmin

subregionu. 27 maja 2011 roku została podpisana umowa o bezzwrotnym dofinansowaniu projektu POIS.02.01.00.00.009/10 na kwotę blisko 150 mln zł. 22 czerwca 2011 roku Koniński Region Komunalny rozwiązał Jednostkę Realizującą Projekt, a jej pracownicy rozpoczęli pracę w Jednostce Realizującej Projekt w MZGOK Sp. z o.o. W listopadzie 2012 roku podpisano Umowę z NFOŚiGW o przyznaniu preferencyjnej pożyczki pokrywającej pozostałą część kosztów inwestycji z okresem spłaty 35 lat. Tak więc samorządy, udziałowcy spółki nie poniosły z tytułu realizacji inwestycji żadnych kosztów.

Dalej sprawy potoczyły się sprawnie i zgodnie z kontraktem zawartym z Konsorcjum Integral-Erbud-Introl, 21 grudnia 2015 roku Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów został oddany do eksploatacji.

Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych został zlokalizowany przy ul. Sulańskiej 13, na działkach, położonych w obrębie Gosławice, których właścicielem jest Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie. Inwestycja zajmuje ponad 4 ha powierzchni. ZTUOK powstał w latach 2013-2015 przy współudziale środków finansowych UE pochodzących z Funduszu Spójności.

ZTUOK został wyposażony w jedną linię do termicznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych o kodach 20 03 01, 19 12 12, ex 19 12 12, o łącznej wydajności spalania 94 000 ton odpadów na rok. Układ technologiczny i techniczny Zakładu zapewnia odzysk ciepła ze spalania odpadów oraz przetworzenie uzyskanej energii do postaci energii elektrycznej i ciepła użytkowego w kogeneracji. Instalacja ZTUOK została podzielona na funkcjonalne węzły:

- przywozu i wyładunku odpadów,
- załadunku odpadów do procesu spalania,
- spalania odpadów,
- odzysku i przetwarzania odzyskanej energii,
- oczyszczania spalin, i odprowadzania gazów wylotowych,
- monitoringu i kontroli emisji,
- przetwarzania żużli,
- unieszkodliwiania popiołów lotnych i stałych produktów oczyszczania spalin,
- zasilania i wyprowadzenia mocy,
- oraz aparaturę kontrolno-pomiarową i automatykę.

Technologia ZTUOK oparta została na zastosowaniu kotła parowego z rusztem posuwistozwrotnym umożliwiającym intensyfikację procesu mieszania i spalania odpadów. Para z upustów turbiny kierowana jest do wymienników ciepłowniczych zasilających miejską sieć ciepłowniczą. Energia elektryczna wytworzona w generatorze prądu przemiennego jest wyprowadzana do krajowej sieci elektroenergetycznej oraz zaspokaja potrzeby własne zakładu.

Parametry techniczne:

- wydajność przetwarzania 94 000 Mg odpadów na rok,
- nominalna wydajność godzinowa 12,05 Mg odpadów na godzinę,
- kocioł parowy rusztowy Martin o wydajności 32,5 Mg pary na godzinę i zainstalowanej mocy cieplnej 28,330 MW_t,
- turbozespół parowy upustowo-kondensacyjny firmy Simens o zainstalowanej mocy elektrycznej 7,3 MW.
- układ pracuje w kogeneracji: moc elektryczna 6,75 MW_e, moc cieplna 15,5 MW_t,

Powyższe parametry pozwalają na wyprodukowanie w kogeneracji rocznie około 47 000 MWh energii elektrycznej i 120 000 GJ energii cieplnej. Ilości te gwarantują osiągnięcie wskaźnika efektywności energetycznej R1 na poziomie >0,65, co pozwala kwalifikować tę metodę unieszkodliwiania odpadów do procesu odzysku. Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych pracuje od sześciu lat. W tym czasie zutilizowaliśmy ponad 500 tysięcy ton odpadów komunalnych pochodzących od mieszkańców subregionu konińskiego (36 miast i gmin). Z odpadów wyprodukowaliśmy 265 tysięcy megawatogodzin energii elektrycznej, która zasilła sieć krajową i 800 tysięcy gigadżuli ciepła, które dostarczyliśmy do dyspozycji Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, zaspokajającego potrzeby mieszkańców Konina.

Uporządkowanie gospodarki odpadami w subregionie konińskim, polegające na budowie spalarni odpadów komunalnych i zrehabilitowaniu 14 zamkniętych gminnych składowisk odpadów było efektem długoletnich starań wielu samorządów, instytucji i osób, dla których dobro środowiska było szczególnie ważne.

Podstawowym warunkiem powodzenia było porozumienie się wszystkich partnerów przedsięwzięcia i konsekwentne dążenie do realizacji celu. Cieszymy się, że udało się nam go osiągnąć.

MZGOK Sp. z o.o. przygotowuje kolejne inwestycje. Nowoczesna sortownia, kompostownia, biogazownia i kolejna spalarnia odpadów reszkowych, to zadania które stoją przed nami.

Mamy nadzieję, że ich przygotowanie, procedury administracyjne i realizacja obejmie okres znacznie krótszy niż budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych.

Więcej informacji na stronie www.mzgok.konin.pl

Prezes Zarządu MZGOK Sp. z o.o.
Henryk Drzewiecki

Opracowanie:

Elżbieta Streker-Dembińska
Dyrektor Techniczny MZGOK Sp. z o.o.

Konin, 10 października 2021 r.